

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 10ης Δεκεμβρίου 2013*

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου — Κανονισμός (ΕΚ) 343/2003 — Προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως ασύλου — Έλεγχος της τηρήσεως των κριτηρίων βάσει των οποίων θεμελιώνεται ευθύνη για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου — Έκταση του δικαστικού ελέγχου»

Στην υπόθεση C-394/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Asylgerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 21ης Αυγούστου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Αυγούστου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Shamso Abdullahi

κατά

Bundesasylamt,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, Κ. Lenaerts, αντιπρόεδρο, Α. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, E. Juhász, A. Borg Barthet, C.G. Fernlund και J. L. da Cruz Vilaça, προέδρους τμήματος, Α. Rosas (εισηγητή), Γ. Αρέστη, J. Malenovský, Α. Prechal, Ε. Jarašiūnas και C. Vajda, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: Κ. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 7ης Μαΐου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Sh. Abdullahi, εκπροσωπούμενη από τους Ε. Daigneault και R. Seidler, Rechtsanwälte,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Γ. Παπαγιάννη, Α. Κοτρώνη και Μ. Μιχελογιαννάκη,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Menez,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Fehér και G. Κοός, καθώς και την K. Szíjjártó,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την J. Beeko, επικουρούμενη από τη S. Lee, barrister,
- η Ελβετική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Klingele,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον W. Bogensberger και τη M. Κόντου-Durande,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 10, 16, 18 και 19 του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 50, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Sh. Abdullahi, Σομαλής υπηκόου, και του Bundesasylamt (αρμόδιας για ζητήματα ασύλου ομοσπονδιακής υπηρεσίας), σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου την οποία υπέβαλε η Sh. Abdullahi ενώπιον της ως άνω υπηρεσίας.

Το νομικό πλαίσιο

Η Σύμβαση της Γενεύης

- 3 Η Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954), στο εξής: Σύμβαση της Γενεύης], τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954. Η Σύμβαση αυτή συμπληρώθηκε από το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων της 31ης Ιανουαρίου 1967 (στο εξής: Πρωτόκολλο του 1967), το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 4 Οκτωβρίου 1967.
- 4 Άπαντα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Σύμβαση της Γενεύης και στο Πρωτόκολλο του 1967, όπως είναι και η Δημοκρατία της Ισλανδίας, το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν, το Βασίλειο της Νορβηγίας και η Ελβετική Συνομοσπονδία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος ούτε στη Σύμβαση της Γενεύης ούτε στο Πρωτόκολλο του 1967, αλλά τα άρθρα 78 ΣΛΕΕ και 18 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) προβλέπουν ότι το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, τηρουμένων των κανόνων της ως άνω Συμβάσεως και του ως άνω Πρωτοκόλλου.

Το δίκαιο της Ένωσης

- 5 Προς επίτευξη του σκοπού, ο οποίος καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Στρασβούργου της 8ης και 9ης Δεκεμβρίου 1989, της εναρμονίσεως των πολιτικών τους περί ασύλου, τα κράτη μέλη υπέγραψαν στο Δουβλίνο, στις 15 Ιουνίου 1990, τη Σύμβαση περί καθορισμού του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου η οποία υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 1997, C 254, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του Δουβλίνου). Η σύμβαση αυτή τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 1997 ως προς τα δώδεκα αρχικώς υπογράψαντα κράτη μέλη, την 1η Οκτωβρίου 1997 ως προς τη Δημοκρατία της Αυστρίας και το Βασίλειο της Σουηδίας και την 1η Ιανουαρίου 1998 ως προς τη Δημοκρατία της Φινλανδίας.
- 6 Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και της 16ης Οκτωβρίου 1999 προέβλεπαν, μεταξύ άλλων, την εγκαθίδρυση ενός ευρωπαϊκού συστήματος χορηγήσεως ασύλου.
- 7 Η Συνθήκη του Άμστερνταμ, της 2ας Οκτωβρίου 1997, εισήγαγε στη Συνθήκη ΕΚ το άρθρο 63, το οποίο παρέιχε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα αρμοδιότητα για τη θέσπιση των μέτρων που πρότείνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη σύνοδο του Τάμπερε. Η θέσπιση του άρθρου 63 ΕΚ κατέστησε, μεταξύ άλλων, δυνατόν να αντικατασταθεί, μεταξύ των κρατών μελών και με την εξαίρεση του Βασιλείου της Δανίας, η Σύμβαση του Δουβλίνου από τον κανονισμό 343/2003, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 17 Μαρτίου 2003.
- 8 Επ' αυτής της νομικής βάσεως εκδόθηκαν επίσης διάφορες οδηγίες, μεταξύ των οποίων και οι ακόλουθες:
  - η οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ L 304, σ. 12)· η ως άνω οδηγία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ L 337, σ. 9), και
  - η οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (ΕΕ L 326, σ. 13)· η ως άνω οδηγία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180, σ. 60).

Ο κανονισμός 343/2003

- 9 Οι αιτιολογικές σκέψεις 3 και 4 του κανονισμού 343/2003 έχουν ως εξής:
  - «(3) Τα συμπεράσματα του Τάμπερε προσδιόρισαν επίσης ότι το σύστημα θα πρέπει να περιλαμβάνει, σε μία βραχυχρόνια προοπτική, ένα σαφή και λειτουργικό καθορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεων ασύλου.
  - (4) Μια τέτοια μέθοδος θα πρέπει να θεμελιώνεται σε αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Θα πρέπει, ιδίως, να επιτρέπει τον ταχύ προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο προκειμένου να κατοχυρώνεται η πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα και να μην διακυβεύεται ο στόχος της ταχύτητας κατά την εξέταση των αιτήσεων ασύλου.»

10 Κατά το άρθρο του 1, ο κανονισμός 343/2003 θεσπίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας.

11 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση ασύλου που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε από αυτά, είτε στα σύνορα είτε εντός του εδάφους του. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο III.»

12 Προκειμένου να καταστεί δυνατός ο καθορισμός του «υπεύθυνου κράτους μέλους» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, τα άρθρα 6 έως 14 του ως άνω κανονισμού, που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιό του III, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ιεράρχηση των κριτηρίων», θεσπίζουν ένα σύνολο αντικειμενικών και ιεραρχικώς διαβαθμισμένων κριτηρίων σχετικά με τους ασυνόδετους ανήλικους, την ενότητα των οικογενειών, την έκδοση άδειας διαμονής ή θεωρήσεως, την παράνομη είσοδο ή διαμονή σε κράτος μέλος, τη νόμιμη είσοδο σε κράτος μέλος και τις αιτήσεις που υποβάλλονται στον χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα.

13 Το άρθρο 10 του ως άνω κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή των εμμέσων αποδείξεων, όπως περιγράφεται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 3, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2725/2000 [του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση του “Eurodac” για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου (ΕΕ L 316, σ. 1)], ότι ο αιτών άσυλο διέβη παρανόμως, οδικώς, διά θαλάσσης ή δι’ αέρος, τα σύνορα κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, αυτό το κράτος μέλος στο οποίο εισήλθε παρανόμως είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η παράνομη διάβαση των συνόρων.

2. Όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί ή δεν μπορεί πλέον να θεωρηθεί υπεύθυνο σύμφωνα με την παράγραφο 1 και εφόσον διαπιστώνεται, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ή των έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφεται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 3, ότι ο αιτών άσυλο —ο οποίος εισήλθε στο έδαφος των κρατών μελών παρανόμως ή υπό συνθήκες που δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθούν— κατά την υποβολή της αίτησής του ζούσε προηγουμένως για μια συνεχή περίοδο τουλάχιστον πέντε μηνών σε ένα κράτος μέλος, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου.

Εάν ο αιτών διέμεινε για διαστήματα τουλάχιστον πέντε μηνών σε πλείονα κράτη μέλη, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου είναι το κράτος μέλος της τελευταίας διαμονής.»

14 Το άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι, αν δεν μπορεί να καθορισθεί κανένα κράτος μέλος τηρουμένης της ιεραρχήσεως των κριτηρίων που απαριθμούνται στον ως άνω κανονισμό, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ασύλου είναι αυτομάτως υπεύθυνο για την εξέτασή της.

15 Το άρθρο 16 του κανονισμού 343/2003 έχει ως εξής:

«1. Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

- α) να αναδέχεται, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 17 έως 19, αιτούντα άσυλο ο οποίος υπέβαλε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος·
- β) να ολοκληρώνει την εξέταση της αίτησης ασύλου·

[...]

2. Εάν κάποιο κράτος χορηγήσει τίτλο διαμονής στον αιτούντα άσυλο, οι υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 μεταβιβάζονται στο εν λόγω κράτος μέλος.

3. Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 έναντι υπηκόου τρίτης χώρας εκλείπουν αν ο ενδιαφερόμενος εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών για διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών, εκτός εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας είναι κάτοχος εν ισχύ τίτλου διαμονής που έχει εκδοθεί από το υπεύθυνο κράτος μέλος.

[...]»

16 Κατά το άρθρο 17 του ως άνω κανονισμού, εάν το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτηση ασύλου θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, μπορεί να απευθύνει σε αυτό αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος το συντομότερο δυνατό και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης ασύλου.

17 Το άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα προβαίνει στις απαραίτητες επαληθεύσεις και αποφαινεται σχετικά με το αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία της παραλαβής του αιτήματος.

2. Για τη διεξαγωγή της διαδικασίας προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου, η οποία θεσπίζεται στον παρόντα κανονισμό, χρησιμοποιούνται αποδεικτικά στοιχεία και έμμεσες αποδείξεις.

3. Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, παράγραφος 2, καταρτίζονται δύο κατάλογοι που επανεξετάζονται περιοδικά, στους οποίους αναγράφονται τα αποδεικτικά στοιχεία και οι έμμεσες αποδείξεις σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια.

α) Αποδεικτικά στοιχεία

- i) Αυτό αναφέρεται στις τυπικές αποδείξεις οι οποίες θεμελιώνουν ευθύνη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ενόσω αυτό δεν αναρριείται από απόδειξη περί του αντιθέτου.
- ii) Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 27 υποδείγματα των διαφόρων τύπων διοικητικών εγγράφων, σύμφωνα με την τυπολογία που καθιερώνεται στον κατάλογο τυπικών αποδείξεων.

β) Έμμεσες αποδείξεις

- i) Αυτό αναφέρεται σε ενδείξεις, οι οποίες, αν και είναι μαχητές, ενδέχεται να επαρκούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σύμφωνα με την αποδεικτική αξία που τους αποδίδεται.

ii) Η αποδεικτική τους αξία σε σχέση με την ευθύνη εξέτασης της αίτησης ασύλου εξετάζεται κατά περίπτωση.

4. Οι απαιτήσεις για τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να μην υπερβαίνουν ό,τι είναι απαραίτητο για την καλή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

5. Εάν δεν υπάρχουν τυπικές αποδείξεις, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα αναγνωρίζει την ευθύνη του, εάν οι έμμεσες αποδείξεις έχουν συνοχή, μπορούν να εξακριβωθούν και είναι αρκούντως λεπτομερείς για να θεμελιωθεί η ευθύνη.

[...]

7. Η έλλειψη απάντησης εντός της προθεσμίας των δύο μηνών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και του ενός μηνός που προβλέπεται στην παράγραφο 6 ισοδυναμεί με αποδοχή του αιτήματος και συνεπάγεται την υποχρέωση αναδοχής του προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για κατάλληλη διευθέτηση για την άφιξη.»

18 Το άρθρο 19, παράγραφοι 1 έως 4, του κανονισμού 343/2003 έχει ως εξής:

«1. Όταν το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δέχεται την αναδοχή του αιτούντος, το κράτος μέλος στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση ασύλου κοινοποιεί στον αιτούντα την απόφασή του να μην εξετάσει την αίτηση και την υποχρέωση μεταφοράς του αιτούντος προς το υπεύθυνο κράτος μέλος.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Συνοδεύεται από στοιχεία σχετικά με την προθεσμία εκτέλεσης της μεταφοράς και περιλαμβάνει, εφόσον είναι απαραίτητο, τις πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο θα πρέπει να παρουσιασθεί ο αιτών άσυλο και την ημερομηνία κατά την οποία θα πρέπει να το πράξει, εφόσον μεταβαίνει στο υπεύθυνο κράτος μέλος με δικά του μέσα. Κατά της αποφάσεως αυτής μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ή αναθεώρηση. Το ένδικο μέσο κατά της απόφασης αυτής ή η αναθεώρησή της δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα όσον αφορά την εκτέλεση της μεταφοράς, εκτός αν τα δικαστήρια ή τα αρμόδια όργανα το αποφασίσουν κατά περίπτωση, εφόσον αυτό επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία.

3. Η μεταφορά του αιτούντος από το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ασύλου προς το υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του πρώτου κράτους μέλους ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατόν και το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από την αποδοχή του αιτήματος περί αναδοχής ή από την έκδοση απόφασης επί ενδίκου μέσου ή αναθεώρησης εφόσον έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

[...]

4. Εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας των έξι μηνών, η ευθύνη εμπίπτει στο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ασύλου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, εάν η μεταφορά δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί λόγω κράτησης του αιτούντος άσυλο ή σε 18 μήνες κατ' ανώτατο όριο αν ο αιτών φυγοδικεί.»

19 Ο κανονισμός 343/2003 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 180, σ. 31).

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1560/2003

- 20 Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού 343/2003 (ΕΕ L 222, σ. 3), που φέρει τον τίτλο «Διεκπεραίωση του αιτήματος αναδοχής», έχει ως εξής:

«1. Τα νομικά και πραγματικά επιχειρήματα του αιτήματος εξετάζονται υπό το πρίσμα των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 και του καταλόγου των αποδεικτικών στοιχείων και εμμέσων αποδείξεων που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΙ του παρόντος κανονισμού.

2. Όποια και αν είναι τα κριτήρια και οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 που αναφέρονται στο αίτημα, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα εξακριβώνει, εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφοι 1 έως 6, του εν λόγω κανονισμού και κατά τρόπο διεξοδικό και αντικειμενικό, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πληροφορίες [που είναι] άμεσα ή έμμεσα διαθέσιμες, αν αποδεικνύεται η ευθύνη του για την εξέταση της αίτησης ασύλου. Στην περίπτωση που οι διενεργούμενες επαληθεύσεις του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα θεμελιώνουν την ευθύνη του βάσει ενός τουλάχιστον των κριτηρίων του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003, το εν λόγω κράτος μέλος υποχρεούται να αποδεχθεί την ευθύνη του.»

- 21 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1560/2003, που φέρει τον τίτλο «Διεκπεραίωση του αιτήματος εκ νέου ανάληψης», ορίζει τα εξής:

«Όταν αίτημα εκ νέου ανάληψης θεμελιώνεται επί στοιχείων που παρέχει η κεντρική μονάδα της Eurodac και εξακριβώνονται από το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) 2725/2000, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα αναγνωρίζει την ευθύνη του, εκτός εάν οι επαληθεύσεις στις οποίες έχει προβεί καθορίζουν ότι εκλείπουν οι υποχρεώσεις του δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, ή του άρθρου 16, παράγραφοι 2, 3 ή 4, του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003. Η επίκληση της παύσης της ευθύνης δυνάμει των εν λόγω διατάξεων είναι δυνατή μόνο βάσει υλικών αποδεικτικών στοιχείων ή εμπεριστατωμένων και επαληθεύσιμων δηλώσεων του αιτούντος ασύλο.»

- 22 Το άρθρο 5 του ως άνω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Αρνητική απάντηση», προβλέπει τα εξής:

«1. Αν, μετά την επαλήθευση, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα θεωρεί ότι τα υποβληθέντα στοιχεία δεν επιτρέπουν να θεμελιωθεί η υποχρέωσή του, η αρνητική απάντηση που αποστέλλεται στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα είναι πλήρως αιτιολογημένη και αναφέρει λεπτομερώς τους λόγους άρνησης.

2. Όταν το κράτος μέλος που υποβάλλει το αίτημα θεωρεί ότι η άρνηση βασίζεται σε λάθος εκτίμηση ή όταν έχει στη διάθεσή του συμπληρωματικά στοιχεία προς υποβολή, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει επανεξέταση του αιτήματός του. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να ασκηθεί εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της αρνητικής απάντησης. Το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα προσπαθεί να απαντήσει εντός δύο εβδομάδων. Οποσδήποτε πάντως, αυτή η πρόσθετη διαδικασία δεν συνεπάγεται έναρξη εκ νέου της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 6, και στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003.»

- 23 Το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Συνδιαλλαγή», έχει ως εξής:

«1. Όταν τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιλύσουν διαφορά τους, είτε για την ανάγκη εκτέλεσης μεταγωγής ή για επανένωση οικογένειας δυνάμει του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 είτε σχετικά με το κράτος μέλος στο οποίο εμπίπτει η ευθύνη της επανένωσης των ενδιαφερομένων, μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία συνδιαλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Η διαδικασία συνδιαλλαγής κινείται με αίτημα ενός των διαφωνούντων κρατών μελών, το οποίο απευθύνεται στον πρόεδρο της επιτροπής που συστάθηκε βάσει του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003. Αποδεχόμενα την προσφυγή στη διαδικασία συνδιαλλαγής, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τη δέσμευση να λάβουν πλήρως υπόψη τη λύση που θα προταθεί.

Ο πρόεδρος της επιτροπής ορίζει τρία μέλη της επιτροπής εκπροσωπούντα τρία κράτη μέλη που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση. Αυτά τα μέλη της επιτροπής λαμβάνουν γραπτώς ή προφορικά τα επιχειρήματα των μερών και μετά από διαβούλευση προτείνουν, εντός μηνός, λύση η οποία ενδεχομένως απορρέει από ψηφοφορία.

Της διαβούλευσης προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής ή ο αναπληρωτής του. Ο προεδρεύων μπορεί να εκφράσει την άποψή του, αλλά δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία.

Η προτεινόμενη λύση, είτε γίνει δεκτή είτε απορριφθεί από τα μέρη, είναι οριστική και αμετάκλητη.»

- 24 Το ως άνω άρθρο 14 καταργήθηκε από τον κανονισμό 604/2013, αλλά το περιεχόμενό του επαναλαμβάνεται στο άρθρο 37 του εν λόγω κανονισμού.

Η οδηγία 2005/85

- 25 Στην αιτιολογική σκέψη 29 της οδηγίας 2005/85 προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Η παρούσα οδηγία δεν αφορά διαδικασίες που διέπονται από τον [κανονισμό 343/2003].»

Το αυστριακό δίκαιο

- 26 Ο ομοσπονδιακός νόμος περί ασύλου (νόμος του 2005 περί ασύλου) [Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (Asylgesetz 2005), BGBl. I, 100/2005] προβλέπει, στο άρθρο του 18, παράγραφος 1, τα εξής:

«Το Bundesasylamt και το Asylgerichtshof [(δικαστήριο υποθέσεων ασύλου)] πρέπει αυτεπαγγέλτως να διασφαλίζουν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, την παροχή των χρήσιμων στοιχείων για τους σκοπούς της αποφάσεως ή τη συμπλήρωση των ελλιπών στοιχείων σχετικά με τις συνθήκες των οποίων γίνεται επίκληση προς στήριξη της αιτήσεως, τον προσδιορισμό των αποδεικτικών μέσων περί των στοιχείων αυτών ή τη συμπλήρωση των προσκομισθέντων αποδεικτικών μέσων και, γενικώς, την παροχή όλων των πληροφοριών που κρίνονται απαραίτητες για την τεκμηρίωση της αιτήσεως. Εφόσον απαιτείται, οι αποδείξεις συγκεντρώνονται και αυτεπαγγέλτως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 27 Η Sh. Abdullahi είναι Σομαλή υπήκοος ηλικίας 22 ετών. Εισήλθε αεροπορικά στη Συρία τον Απρίλιο του 2011 και εν συνεχεία διέσχισε την Τουρκία τον Ιούλιο του ίδιου έτους, εισερχόμενη κατόπιν παρανόμως στην Ελλάδα διά θαλάσσης. Η Sh. Abdullahi δεν υπέβαλε αίτηση ασύλου στην Ελληνική Κυβέρνηση. Με τη βοήθεια διακινητών λαθρομεταναστών, έφθασε μαζί με άλλους στην Αυστρία, διασχίζοντας την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, τη Σερβία και την Ουγγαρία. Η διάβαση των συνόρων όλων των χωρών αυτών έγινε παρανόμως. Η Sh. Abdullahi συνελήφθη στην Αυστρία, κοντά στα ουγγρικά σύνορα, από Αυστριακούς αστυνομικούς, οι οποίοι εξακρίβωσαν το δρομολόγιο που είχε ακολουθήσει η Sh. Abdullahi εξετάζοντας και άλλα πρόσωπα που μετείχαν στο ταξίδι αυτό.

- 28 Στην Αυστρία, η Sh. Abdullahi υπέβαλε στις 29 Αυγούστου 2011, ενώπιον της αρμόδιας διοικητικής αρχής, του Bundesasylamt, αίτηση διεθνούς προστασίας. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2011 το Bundesasylamt υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, αίτημα αναδοχής στην Ουγγαρία, το οποίο η τελευταία δέχθηκε με έγγραφο της 29ης Σεπτεμβρίου 2011. Η Ουγγαρία αιτιολόγησε την απόφαση αυτή επισημαίνοντας ότι, βάσει των στοιχείων που παρέσχε η Sh. Abdullahi, όπως της είχαν μεταφερθεί από τη Δημοκρατία της Αυστρίας, και των διαθέσιμων γενικών στοιχείων για τα δρομολόγια τα οποία ακολουθούν οι παράνομοι μετανάστες, υπήρχαν επαρκείς αποδείξεις ότι η ενδιαφερόμενη είχε εισέλθει παράνομα στην Ουγγαρία προερχόμενη από τη Σερβία και ότι εν συνεχεία είχε μεταβεί απευθείας στην Αυστρία.
- 29 Με απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2011, το Bundesasylamt απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτηση ασύλου της Sh. Abdullahi στην Αυστρία και αποφάσισε τη μεταφορά της στην Ουγγαρία.
- 30 Κατά της απόφασης αυτής, η Sh. Abdullahi άσκησε ένδικο βοήθημα, το οποίο δέχθηκε το Asylgerichtshof με απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2011 λόγω διαδικαστικών πλημμελειών. Ειδικότερα, με το ένδικο βοήθημα διατύπωσε επικρίσεις ως προς την κατάσταση του ασύλου στην Ουγγαρία υπό το φως του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπογραφείσας στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), το οποίο απαγορεύει τα βασανιστήρια καθώς και την απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, το δε Bundesasylamt είχε εξετάσει το υφιστάμενο στην Ουγγαρία πλαίσιο βάσει πηγών που δεν ήταν πλέον επίκαιρες.
- 31 Κατόπιν της απόφασης αυτής του Asylgerichtshof, το Bundesasylamt εξακολούθησε τη διοικητική διαδικασία, με απόφαση δε της 26ης Ιανουαρίου 2012 απέρριψε εκ νέου την αίτηση ασύλου ως απαράδεκτη και ταυτοχρόνως αποφάσισε τη μεταφορά της Sh. Abdullahi στην Ουγγαρία. Προς στήριξη της αποφάσεώς του, το Bundesasylamt, αφού προχώρησε σε ενημέρωση των στοιχείων που διέθετε σχετικά με την Ουγγαρία, έκρινε μεταξύ άλλων ότι η μεταφορά της Sh. Abdullahi στο κράτος αυτό δεν θα έθιγε τα δικαιώματα που αντλεί από το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ.
- 32 Η ως άνω απόφαση προσβλήθηκε με νέο ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2012 ενώπιον του Asylgerichtshof, με το οποίο η Sh. Abdullahi υποστήριξε για πρώτη φορά ότι υπεύθυνο κράτος μέλος για την αίτησή της ασύλου δεν ήταν η Ουγγαρία, αλλά η Ελληνική Δημοκρατία. Υποστήριξε όμως ότι το τελευταίο αυτό κράτος μέλος δεν σεβόταν, από ορισμένες απόψεις, τα ανθρώπινα δικαιώματα, οπότε εναπόκειτο στις αυστριακές αρχές να φέρουν εις πέρας την εξέταση της αιτήσεώς της ασύλου.
- 33 Οι ως άνω αρχές δεν άρχισαν διαδικασία διαβουλεύσεως με την Ελληνική Δημοκρατία ούτε υπέβαλαν στο εν λόγω κράτος μέλος αίτημα αναδοχής.
- 34 Με απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, το Asylgerichtshof έκρινε ως αβάσιμο το ως άνω ένδικο βοήθημα της Sh. Abdullahi, εκτιμώντας ότι, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου ήταν η Ουγγαρία.
- 35 Η Sh. Abdullahi προσέφυγε ενώπιον του Verfassungsgerichtshof (Συνταγματικού Δικαστηρίου), επαναλαμβάνοντας, κατ' ουσίαν, το επιχείρημα ότι υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως δεν ήταν η Ουγγαρία, αλλά η Ελληνική Δημοκρατία. Με απόφαση της 27ης Ιουνίου 2012 (U 350/12-12), το Verfassungsgerichtshof εξαφάνισε την εν λόγω απόφαση του Asylgerichtshof της 14ης Φεβρουαρίου 2012. Η ως άνω απόφαση αιτιολογήθηκε μέσω παραπομπής σε άλλη απόφαση, η οποία είχε εκδοθεί την ίδια ημέρα στο πλαίσιο υποθέσεως τα πραγματικά περιστατικά της οποίας ήταν παρόμοια (απόφαση U 330/12-12). Στην τελευταία αυτή απόφαση, το Verfassungsgerichtshof χαρακτήρισε ως «αναξιόπιστη» την άποψη στην οποία το Asylgerichtshof είχε θεμελιώσει την απόφασή του να επιβεβαιώσει τη μεταφορά της Sh. Abdullahi στην Ουγγαρία, δηλαδή την άποψη ότι η ευθύνη βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003 (ευθύνη της Ελληνικής Δημοκρατίας) αίρεται αφ' ης στιγμής ένα πρόσωπο έχει διαμείνει σε τρίτη χώρα, έστω και για

σύντομο χρονικό διάστημα (εν προκειμένω, στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και στη Σερβία). Κατά το *Verfassungsgerichtshof*, έστω και αν το *Asylgerichtshof* αιτιολόγησε την απόφασή του βάσει της γερμανικής και της αυστριακής θεωρίας όσον αφορά τον κανονισμό 343/2003 προκειμένου να κρίνει ότι υπεύθυνο κράτος μέλος ήταν η Ουγγαρία, ορισμένοι αυστριακοί συγγραφείς υποστηρίζουν και την αντίθετη άποψη. Το γεγονός ότι η Sh. Abdullahi εξακολούθησε το δρομολόγιο της προς τρίτη χώρα δεν επέφερε άρση της υποχρέωσης αναδοχής από την Ελληνική Δημοκρατία βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 3, του κανονισμού 343/2003 παρά μόνον αν ο ενδιαφερόμενος είχε εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών για διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Άλλωστε, η αναφορά στην απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Δεκεμβρίου 2011, C-411/10 και C-493/10, N. S. κ.λπ. (Συλλογή 2011, σ. I-13905), δεν είναι εύστοχη, στο μέτρο που οι πραγματικές συνθήκες τις οποίες αφορούσε η απόφαση εκείνη δεν ήταν παρόμοιες προς τις επίμαχες στην κύρια δίκη συνθήκες.

- 36 Εκτιμώντας ότι το ζήτημα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο, το *Verfassungsgerichtshof* εξαφάνισε την απόφαση του *Asylgerichtshof* για τον λόγο ότι το ως άνω δικαστήριο είχε προσβάλει το δικαίωμα της Sh. Abdullahi σε δίκη ενώπιον του δικαστή που της ορίζει ο νόμος (αρχή του νόμιμου δικαστή).
- 37 Η ως άνω απόφαση του *Verfassungsgerichtshof* της 27ης Ιουνίου 2012 κοινοποιήθηκε στο *Asylgerichtshof* στις 10 Ιουλίου 2012. Έκτοτε, η δίκη εκκρεμεί ενώπιον του *Asylgerichtshof*.
- 38 Εφόσον το *Verfassungsgerichtshof* αμφισβήτησε τη σημασία που προσδίδεται στην αποδοχή από το κράτος μέλος της ευθύνης του, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτον, ως προς το ζήτημα αυτό. Παρατηρεί ότι ο έλεγχος της ευθύνης του κράτους μέλους επιβάλλει μια ευρύτατη υποχρέωση εξετάσεως, ασυμβίβαστη με την ταχύτητα που απαιτείται για τον προσδιορισμό του αρμόδιου κράτους μέλους. Άλλωστε, μολονότι ο κανονισμός 343/2003 προβλέπει το δικαίωμα του αιτούντος άσυλο να αμφισβητήσει τη μεταφορά του, ο ως άνω κανονισμός δεν θεμελιώνει δικαίωμα σε διαδικασία χορηγήσεως ασύλου σε ορισμένο κράτος μέλος, κατ' επιλογήν του αιτούντος. Βάσει του καθεστώτος που καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός, μόνο τα κράτη μέλη έχουν, μεταξύ τους, δικαιώματα —δυνάμενα να αποτελέσουν αντικείμενο ενδίκου βοηθήματος— σε ό,τι αφορά την τήρηση των κριτηρίων βάσει των οποίων στοιχειοθετείται ευθύνη. Το *Asylgerichtshof* υπογραμμίζει επίσης ότι η απόφαση εθνικού δικαστηρίου που υποδεικνύει άλλο αρμόδιο κράτος θα μπορούσε στην πράξη να αποδειχθεί ότι αδυνατεί πλέον να εφαρμοσθεί έναντι του ως άνω κράτους μέλους λόγω των προθεσμιών που καθορίζονται στον ως άνω κανονισμό.
- 39 Δεύτερον, το *Asylgerichtshof* διερωτάται σχετικά με την πιθανή ευθύνη της Ελληνικής Δημοκρατίας σε περίπτωση που δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη η αποδοχή εκ μέρους της Ουγγαρίας. Παραπέμποντας στις σκέψεις 44 και 45 της αποφάσεως της 3ης Μαΐου 2012, C-620/10, *Kastrati* κ.λπ., το αιτούν δικαστήριο συνάγει από τις σκέψεις αυτές ότι το άρθρο 16, παράγραφος 3, του κανονισμού 343/2003, κατά το οποίο οι υποχρεώσεις του υπεύθυνου κράτους μέλους εκλείπουν εφόσον ο αιτών άσυλο έχει εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών για διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών, δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση που δεν υφίσταται ακόμη αίτηση ασύλου. Εξάλλου, επισημαίνει ότι η ως άνω διάταξη συγκαταλέγεται στις διαδικαστικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και όχι στο κεφάλαιό του III, το οποίο καθορίζει τα κριτήρια καθ' ύλην αρμοδιότητας. Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί περαιτέρω ότι, ομοίως, ο κανονισμός 1560/2003 δεν αναφέρει το άρθρο 16, παράγραφος 3, του κανονισμού 343/2003 παρά μόνο στο άρθρο του 4, σχετικά με το αίτημα εκ νέου αναλήψεως, και όχι στο άρθρο του 3, το οποίο αφορά το αίτημα αναδοχής. Το ως άνω δικαστήριο υπογραμμίζει τέλος ότι η απαίτηση να εξακριβωθεί το δρομολόγιο που ακολούθησε ο αιτών άσυλο καθώς και οι ημερομηνίες εισόδου του στο έδαφος της Ένωσης και εξόδου από το έδαφος αυτό ενδέχεται να απαιτεί χρόνο και την επίλυση δυσχερών ζητημάτων αποδείξεων, πράγμα που θα μπορούσε να επιμηκύνει τη διάρκεια της διαδικασίας καθώς και το στάδιο της ανασφάλειας για τον αιτούντα άσυλο.

- 40 Τρίτον και τελευταίον, για την περίπτωση που θα πρέπει να θεωρηθεί ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, αρμόδιο κράτος ήταν η Ελληνική Δημοκρατία, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, αν η μεταφορά προς την Ελληνική Δημοκρατία δεν είναι δυνατή λόγω συστημικών αδυναμιών της διαδικασίας ασύλου στο κράτος αυτό, τούτο παρέχει τη δυνατότητα στους αιτούντες άσυλο να επιλέξουν το κράτος μέλος προορισμού το οποίο είναι καθ' ύλην αρμόδιο για την εφαρμογή της διαδικασίας χορηγήσεως ασύλου, πράγμα αντιβαίνει στους σκοπούς του κανονισμού 343/2003. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, υπό το πρίσμα των ως άνω σκέψεων, η Ελληνική Δημοκρατία θα μπορούσε να αποκλεισθεί εξαρχής, δηλαδή από το στάδιο του καθορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους. Μια άλλη δυνατότητα θα ήταν να ληφθεί υπόψη η Ουγγαρία κατά την εξέταση των «επόμενων κριτηρίων», έκφραση η οποία περιλαμβάνεται στη σκέψη 96 της προπαρατεθείσας αποφάσεως N. S. κ.λπ., και η οποία εγείρει ζητήματα.
- 41 Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, το Asylgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 19 του κανονισμού 343/2003, σε συνδυασμό με το άρθρο 18 του κανονισμού 343/2003, την έννοια ότι το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου κατ' άρθρο 16, παράγραφος 1, εισαγωγική φράση, του κανονισμού 343/2003 είναι αυτό το οποίο δηλώνει τη συναίνεσή του σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις ή την έννοια ότι το αρμόδιο για τον επανέλεγχο εθνικό όργανο, εφόσον —ανεξαρτήτως της προμνησθείσας συναίνεσεως— κρίνει, στο πλαίσιο διαδικασίας επί ενδίκου βοηθήματος ή αναθεωρήσεως κατά το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, ότι, δυνάμει του κεφαλαίου III του κανονισμού 343/2003, υπεύθυνο είναι ένα άλλο κράτος μέλος (ακόμη και εάν το κράτος αυτό δεν έχει λάβει αίτημα αναδοχής ή δεν έχει δηλώσει τη συναίνεσή του), υποχρεούται βάσει του δικαίου της Ένωσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έκδοση αποφάσεως επί του ως άνω ενδίκου βοηθήματος ή αναθεωρήσεως, να αναγνωρίσει ότι υπεύθυνο είναι αυτό το άλλο κράτος μέλος; Έχει, στο μέτρο αυτό, ο κάθε αιτών άσυλο το δικαίωμα να εξεταστεί η αίτηση ασύλου του από το κράτος μέλος το οποίο είναι υπεύθυνο βάσει των εν λόγω κριτηρίων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους;
  - 2) Έχει το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003 την έννοια ότι το κράτος μέλος στο οποίο έλαβε χώρα η πρώτη παράνομη είσοδος (στο εξής: πρώτο κράτος μέλος) υποχρεούται να αναγνωρίσει την ευθύνη του να εξετάσει την αίτηση υπηκόου τρίτης χώρας για τη χορήγηση ασύλου στην ακόλουθη περίπτωση. Ο υπήκοος τρίτης χώρας εισέρχεται παρανόμως από τρίτη χώρα στο προαναφερθέν πρώτο κράτος μέλος. Δεν υποβάλλει αίτηση ασύλου στο κράτος αυτό. Στη συνέχεια, αναχωρεί για άλλη τρίτη χώρα. Σε διάστημα μικρότερο του τριμήνου εισέρχεται παρανόμως από τρίτη χώρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: δεύτερο κράτος μέλος). Από το δεύτερο αυτό κράτος μέλος αναχωρεί αμέσως και απευθείας προς τρίτο κράτος μέλος, όπου και υποβάλλει την πρώτη αίτηση ασύλου. Κατά το χρονικό αυτό σημείο, έχει παρέλθει χρόνος μικρότερος του δωδεκαμήνου από την παράνομη είσοδο στο πρώτο κράτος μέλος.
  - 3) Ανεξαρτήτως της απαντήσεως στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα: όταν το καθεστώς ασύλου στο προαναφερθέν “πρώτο κράτος μέλος” παρουσιάζει συστημικές αδυναμίες ανάλογες προς αυτές που διαπίστωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με την απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2011, M.S.S κατά Βελγίου και Ελλάδας, υπόθεση 30696/09, επιβάλλεται διαφορετική εκτίμηση ως προς τον προσδιορισμό του καταρχήν υπεύθυνου κράτους μέλους υπό την έννοια του κανονισμού 343/2003, παρά τα όσα έχουν γίνει δεκτά με την [προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου N. S. κ.λπ.]; Μπορεί ιδίως να γίνει δεκτό ότι η διαμονή στο κράτος μέλος αυτό εξαρχής δεν αποτελεί στοιχείο που να θεμελιώνει ευθύνη προς εξέταση κατά την έννοια του άρθρου 10 του κανονισμού 343/2003;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 42 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 έχει την έννοια ότι υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέψουν ότι ο αιτών άσυλο έχει το δικαίωμα να ζητήσει, στο πλαίσιο ενδίκου βοηθήματος κατ' αποφάσεως μεταφοράς δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού, τον έλεγχο του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, επικαλούμενος εσφαλμένη εφαρμογή των κριτηρίων του κεφαλαίου III του εν λόγω κανονισμού.

Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο

- 43 Η Sh. Abdullahi καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν ότι το αρμόδιο για τον επανέλεγχο όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο βοήθημα οφείλει να ελέγξει την τήρηση των κριτηρίων βάσει των οποίων στοιχειοθετείται ευθύνη. Παραπέμπουν στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 343/2003, κατά την οποία η μέθοδος προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους πρέπει να θεμελιώνεται «σε αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα».
- 44 Κατά τη Sh. Abdullahi, η πρόβλεψη, από τον κανονισμό 343/2003, αντικειμενικών κριτηρίων προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους δημιουργεί δικαιώματα υπέρ των αιτούντων άσυλο, αυτοί δε μπορούν να ζητήσουν να πραγματοποιηθεί έλεγχος νομιμότητας της εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, περιλαμβανομένων των ουσιαστικών προϋποθέσεων τερματισμού της ευθύνης. Η ως άνω ερμηνεία ανταποκρίνεται στις επιταγές του άρθρου 47 του Χάρτη. Άλλωστε, ο κανονισμός 343/2003 δεν προβλέπει ότι ο έλεγχος αυτός νομιμότητας πρέπει να έχει μικρή έκταση, παραδείγματος χάριν, περιορίζοντάς τον στον έλεγχο της αυθαιρεσίας.
- 45 Παραπέμποντας και αυτή στο άρθρο 47 του Χάρτη, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, που προβλέπεται στο άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, σημαίνει ότι ο αιτών άσυλο δύναται να ζητήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της μεταφοράς του στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, στον οποίο εμπερικλείεται το ζήτημα του κατά πόσον έχουν τηρηθεί η ιεράρχηση των κριτηρίων ή οι προβλεπόμενες από τον κανονισμό 343/2003 προθεσμίες. Ο αιτών άσυλο δύναται επίσης να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους πρέπει να θεωρηθεί ότι ενδέχεται να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη στο κράτος όπου θα μεταφερθεί. Αν το αρμόδιο για τον επανέλεγχο όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο βοήθημα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι νόμιμη, οφείλει να την τροποποιήσει ή να την ακυρώσει και να προσδιορίσει το ίδιο το κράτος μέλος το οποίο θεωρεί υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου. Το κράτος μέλος στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση ασύλου πρέπει τότε να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία των άρθρων 17 έως 19 του κανονισμού 343/2003.
- 46 Η Ελληνική και η Ουγγρική Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Κυβέρνηση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας εκτιμούν αντιθέτως ότι, βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, το ένδικο βοήθημα μπορεί να αφορά μόνο την απόφαση για μη εξέταση της αιτήσεως και την υποχρέωση μεταφοράς. Το εν λόγω ένδικο βοήθημα δεν μπορεί να στηρίζεται στην προσβολή συγκεκριμένων δικαιωμάτων, όπως η προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων στο κράτος μέλος μεταφοράς ή η προστασία της ενότητας της οικογένειας. Η Ελληνική και η Ουγγρική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου τονίζουν τις καθυστερήσεις που θα προέκυπταν από τις έρευνες σχετικά με το υπεύθυνο κράτος μέλος ή από τις διαβουλεύσεις με ένα άλλο κράτος μέλος, ενώ ο κανονισμός 343/2003 υπογραμμίζει το ζήτημα της ταχύτητας κατά την

εξέταση των αιτήσεων ασύλου. Τέτοιες έρευνες είναι αδικαιολόγητες, εφόσον, διά της αποδοχής εκ μέρους κράτους μέλους, επιτυγχάνεται ο σκοπός του κανονισμού 343/2003, δηλαδή ο προσδιορισμός του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου.

Απάντηση του Δικαστηρίου

- 47 Το ερώτημα αφορά την ερμηνεία του κανονισμού 343/2003 και τα δικαιώματα τα οποία αντλούν οι αιτούντες άσυλο από τον ως άνω κανονισμό, ο οποίος αποτελεί ένα από τα στοιχεία του θεσπισθέντος από την Ευρωπαϊκή Ένωση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.
- 48 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ο κανονισμός έχει γενική ισχύ, είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Επομένως, λόγω της ίδιας της φύσεώς του και της λειτουργίας που επιτελεί στο σύστημα των πηγών του δικαίου της Ένωσης, ο κανονισμός μπορεί να γεννήσει υπέρ των ιδιωτών δικαιώματα τα οποία τα εθνικά δικαστήρια έχουν υποχρέωση να προστατεύουν (αποφάσεις της 10ης Οκτωβρίου 1973, 34/73, Variola, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 657, σκέψη 8· της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, C-253/00, Muñoz και Superior Fruiticola, Συλλογή 2002, σ. I-7289, σκέψη 27, καθώς και της 14ης Ιουλίου 2011, C-4/10 και C-27/10, Bureau national interprofessionnel du Cognac, Συλλογή 2011, σ. I-6131, σκέψη 40).
- 49 Πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού 343/2003 όντως απονέμουν στους αιτούντες άσυλο δικαιώματα τα οποία τα εθνικά δικαστήρια έχουν την υποχρέωση να προστατεύσουν.
- 50 Επισημαίνεται εκ των προτέρων ότι ο κανονισμός 343/2003 προβλέπει ένα και μόνο ένδικο βοήθημα, κατά το άρθρο του 19, παράγραφος 2. Η ως άνω διάταξη προβλέπει τη δυνατότητα του αιτούντος άσυλο να ασκήσει ένδικο μέσο ή αίτηση αναθεωρήσεως κατά της αποφάσεως για μη εξέταση της αιτήσεως και για μεταφορά του αιτούντος στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Εξάλλου, η οδηγία 2005/85, που εκθέτει μεταξύ άλλων στο κεφάλαιό της V τις διαδικασίες ασκήσεως ενδίκου μέσου στο πλαίσιο της εξετάσεως των αιτήσεων ασύλου, επισημαίνει, στην αιτιολογική της σκέψη 29, ότι δεν αφορά διαδικασίες που διέπονται από τον κανονισμό 343/2003.
- 51 Σε ό,τι αφορά την έκταση του ενδίκου βοηθήματος του άρθρου 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003, ο ως άνω κανονισμός πρέπει να ερμηνευθεί όχι μόνον υπό το φως του γράμματος των διατάξεων που τον απαρτίζουν, αλλά και υπό το φως της γενικής οικονομίας του, των σκοπών του και του πλαισίου του, ιδίως της εξελίξεως την οποία έχει σημειώσει σε συσχετισμό με το σύστημα εντός του οποίου εντάσσεται.
- 52 Συναφώς, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου εντάσσεται σε πλαίσιο εκ του οποίου ευλόγως συνάγεται ότι το σύνολο των κρατών που μετέχουν σε αυτό, είτε πρόκειται για κράτη μέλη είτε για τρίτα κράτη, σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, περιλαμβανομένων αυτών τα οποία στηρίζονται στη Σύμβαση της Γενεύης, στο Πρωτόκολλο του 1967 και στην ΕΣΔΑ, και ότι είναι δυνατή συναφώς η ύπαρξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών (προπαρατεθείσα απόφαση N. S. κ.λπ., σκέψη 78).
- 53 Λαμβάνοντας ακριβώς υπόψη την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ο νομοθέτης της Ένωσης εξέδωσε τον κανονισμό 343/2003 προκειμένου να εξορθολογίσει την εξέταση των αιτήσεων ασύλου και να αποτρέψει τη συμφόρηση του συστήματος την οποία θα προκαλούσε η υποχρέωση των αρχών των κρατών να εξετάζουν πλείονες αιτήσεις του ιδίου αιτούντος, να ενισχύσει την ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να αποτρέψει το «forum shopping», έχοντας ως κοινό για τα νομοθετήματα αυτά κύριο σκοπό την επιτάχυνση της εξετάσεως των αιτήσεων προς το συμφέρον τόσο των αιτούντων άσυλο όσο και των μετεχόντων κρατών (προπαρατεθείσα απόφαση N. S. κ.λπ., σκέψη 79).

- 54 Αφετέρου, οι κανόνες που εφαρμόζονται στις αιτήσεις ασύλου έχουν σε μεγάλο βαθμό εναρμονισθεί στο επίπεδο της Ένωσης, ιδίως, πλέον πρόσφατα, από τις οδηγίες 2011/95 και 2013/32.
- 55 Εξ αυτού συνάγεται ότι η αίτηση ασύλου του ενδιαφερομένου θα εξετασθεί, σε μεγάλο βαθμό, βάσει των ίδιων κανόνων, ανεξαρτήτως του ποιο είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αιτήσεως αυτής βάσει του κανονισμού 343/2003.
- 56 Άλλωστε, ορισμένες διατάξεις των κανονισμών 343/2003 και 1560/2003 αποδεικνύουν την πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης να θεσπίσει, ως προς το ζήτημα του προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως ασύλου, οργανωτικούς κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, ακολουθώντας το παράδειγμα της Συμβάσεως του Δουβλίνου (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 2013, C-671/11 έως C-676/11, Unanimes κ.λπ., σκέψη 28, και C-3/12, Syndicat OP 84, σκέψη 29).
- 57 Έτσι, το άρθρο 3, παράγραφος 2 (καλούμενη «ρήτρα κυριαρχίας»), και το άρθρο 15, παράγραφος 1 (ανθρωπιστική ρήτρα), του κανονισμού 343/2003 αποβλέπουν στη διαφύλαξη των προνομίων των κρατών μελών κατά την άσκηση του δικαιώματος χορηγήσεως ασύλου, ανεξαρτήτως του ποιο είναι το υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων που καθορίζονται από τον ως άνω κανονισμό. Δεδομένου ότι αποτελούν προαιρετικές διατάξεις, παρέχουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως στα κράτη μέλη (βλ., επ' αυτού, προπαρατεθείσα απόφαση N. S. κ.λπ., σκέψη 65, καθώς και απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2012, C-245/11, K, σκέψη 27).
- 58 Ομοίως, το άρθρο 23 του κανονισμού 343/2003 επιτρέπει στα κράτη μέλη να συνάπτουν, διμερώς, διοικητικούς διακανονισμούς σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής του ως άνω κανονισμού, οι οποίοι δύνανται, μεταξύ άλλων, να αφορούν την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση των προθεσμιών διαβίβασης και εξέτασης των αιτημάτων αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης αιτούντων άσυλο. Επιπλέον, το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1560/2003 —νυν άρθρο 37 του κανονισμού 604/2013— προβλέπει ότι, σε διάφορες περιπτώσεις διαφωνίας σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού 343/2003, τα κράτη μέλη δύνανται να προσφύγουν σε διαδικασία συνδιαλλαγής στην οποία μετέχουν μέλη μιας επιτροπής εκπροσωπούντα τρία κράτη μέλη που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση, στο πλαίσιο της οποίας όμως δεν προβλέπεται καν ακρόαση του αιτούντος άσυλο.
- 59 Τέλος, ένας εκ των κυρίων σκοπών του κανονισμού 343/2003, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 3 και 4, συνίσταται στη δημιουργία μιας σαφούς και λειτουργικής μεθόδου για τον ταχύ προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως ασύλου προκειμένου να κατοχυρώνεται η πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα και να μη διακυβεύεται ο στόχος της ταχύτητας κατά την εξέταση των αιτήσεων ασύλου.
- 60 Προσβαλλόμενη εν προκειμένω είναι η απόφαση του κράτους μέλους στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ασύλου της προσφεύγουσας της κύριας δίκης, περί μη εξετάσεως της εν λόγω αιτήσεως και περί μεταφοράς της προσφεύγουσας της κύριας δίκης σε άλλο κράτος μέλος. Το δεύτερο αυτό κράτος μέλος δέχθηκε την αναδοχή της προσφεύγουσας της κύριας δίκης κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 343/2003, δηλαδή υπό την ιδιότητα του κράτους μέλους της πρώτης εισόδου της προσφεύγουσας της κύριας δίκης στο έδαφος της Ένωσης. Σε μια τέτοια περίπτωση, στην οποία το κράτος μέλος δέχεται την αναδοχή, και βάσει των στοιχείων που αναφέρονται στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας αποφάσεως, ο αιτών άσυλο δεν μπορεί να αμφισβητήσει την επιλογή του ως άνω κριτηρίου παρά μόνον επικαλούμενος την ύπαρξη συστημικών πλημμελειών όσον αφορά τη διαδικασία χορηγήσεως ασύλου και τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στο κράτος μέλος αυτό οι οποίες αποτελούν σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους που να πείθουν ότι ο ως άνω αιτών θα διατρέξει ουσιαστικό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη (βλ., επ' αυτού, προπαρατεθείσα απόφαση N. S. κ.λπ., σκέψεις 94 και 106, καθώς και απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, C-4/11, Puid, σκέψη 30).

- 61 Όπως όμως προκύπτει από την υποβληθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία, από καμία ένδειξη δεν συνάγεται ότι αυτό συμβαίνει στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 62 Βάσει όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 343/2003 έχει την έννοια ότι σε περίπτωση στην οποία κράτος μέλος έχει δεχθεί την αναδοχή του αιτούντος άσυλο κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου του άρθρου 10, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή υπό την ιδιότητα του κράτους μέλους της πρώτης εισόδου του αιτούντος άσυλο στο έδαφος της Ένωσης, ο ως άνω αιτών δεν μπορεί να αμφισβητήσει την επιλογή του κριτηρίου αυτού παρά μόνον επικαλούμενος την ύπαρξη συστημικών πλημμελειών όσον αφορά τη διαδικασία χορηγήσεως ασύλου και τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στο κράτος μέλος αυτό οι οποίες αποτελούν σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους που να πείθουν ότι ο εν λόγω αιτών θα διατρέξει ουσιαστικό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

- 63 Εφόσον τα άλλα δύο προδικαστικά ερωτήματα υποβάλλονται για την περίπτωση κατά την οποία θα κρινόταν ότι ο αιτών άσυλο edικαιούτο να απαιτήσει τον έλεγχο του προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο όσον αφορά την αίτησή του ασύλου, παρέλκει η απάντηση στα ερωτήματα αυτά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 64 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας, έχει την έννοια ότι σε περίπτωση στην οποία κράτος μέλος έχει δεχθεί την αναδοχή του αιτούντος άσυλο κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου του άρθρου 10, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή υπό την ιδιότητα του κράτους μέλους της πρώτης εισόδου του αιτούντος άσυλο στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ως άνω αιτών δεν μπορεί να αμφισβητήσει την επιλογή του κριτηρίου αυτού παρά μόνον επικαλούμενος την ύπαρξη συστημικών πλημμελειών όσον αφορά τη διαδικασία χορηγήσεως ασύλου και τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στο κράτος μέλος αυτό οι οποίες αποτελούν σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους που να πείθουν ότι ο εν λόγω αιτών θα διατρέξει ουσιαστικό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(υπογραφές)